

„Nekřesej do kaše, křesej do troudu...“ 200 let od narození Karla Havlíčka (1821–1856)

I.

„Hlavní činnost O’Connellova v celé této době bylo ustavičné shromažďování (které tam zákon nezakazuje) národu irského, schůzka stíhala schůzku, a tak vzrůstalo uvědomění potřeb svých i síly, po rozličných městech vlasti své zakládal v národním duchu vedené noviny a časopisy, aby působily na mínění lidu a připravovaly jej lepším vzděláním ku politické dospělosti. Podněcuje řečí i skutkem lid, aby dbal o samostatnost svou a lepší práva, uměl jej zároveň vzdržovati od všelikého násilného povstání, ačkoli utiskování od anglické vlády k němu popuzovala.“

(Pražské noviny č. 47, 24. 6. 1847, s. 212)

II.

Stať *Daniel O’Connell*, která vycházela od 13. do 27. června 1847. byla jakýmsi návodem, jak přispět k vzestupu národní společnosti. Havlíček v ní podrobně vylíčil dějiny Irska od keltských dob, s důrazem na jeho úlohu za francouzské revoluce a na okolnosti (tedy rozsáhlé úplatky), za nichž anglická vláda docílila v roce 1800 převahy v irském parlamentu. Apelativně pak zněly ty řádky, v nichž Havlíček popisoval, jak Daniel O’Connell vzbudil zájem Irů o věci veřejné, jak po roce 1811 burcoval své současníky. Havlíček tu vlastně popsal i své krédo, své metody, jak systematicky a se širokým dopadem budovat „školu národní a občanské odpovědnosti“.

III.

T. G. Masaryk, *Karel Havlíček. Snahy a tužby politického probuzení*, Praha 1896 (a v dalších vydáních), naposledy Praha 2004, Karel Kazbunda, *Karel Havlíček Borovský*, I, Praha 2013.

